

چین؛ عبور از کمک کننده مالی به شریک استراتژیکی

حفیظ الله ذکی

دبروز از شصتمین سالگرد روابط چین و افغانستان با امضای سه موافقتنامه تجلیل شد. به همین مناسبت معاون رئیس جمهوری چین به کابل آمده تا نشان دهد که چین به روابط تاریخی خود با افغانستان اهمیت فوق العاده قابل است. معاون رئیس جمهور چین گفت که مردم چین عمیقاً آرزو دارند که هر چه زودتر در افغانستان صلح و ثبات دایمی برقرار گردد. چین از روند صلح به رهبری افغانستان حمایت می کند.

چین در سال ۲۰۰۱ به ائتلاف بین المللی مبارزه با تروریسم پیوسته و از مبارزه مشترک جهانی علیه تروریسم بین المللی حمایت کرد. چین مانند بسیاری از کشورهای دیگر در بازسازی افغانستان سهم گرفت و کمک های قابل توجهی را در عرصه های زراعت، معارف، تأسیس و بازسازی زیربناها در افغانستان به مصرف رساند؛ اما این کشور سیاست های خود را در افغانستان بسیار محتاطانه و آرام دنبال کرد و تلاش نکرد تا حضورش را در افغانستان پر رنگتر نشان دهد.

پس از برنامه خروج نیروهای خارجی از افغانستان، چین سعی کرد تا در عرصه های اقتصادی نقش فعال تری در افغانستان ایفا نماید. تمایل شرکت های چینی به پروژه های بزرگ اقتصادی به خوبی تغییر رویکرد سیاسی و اقتصادی چین در قبال افغانستان را به نمایش می گذارد. از طرف دیگر افغانستان نیز با خروج نیروهای بین المللی به این درک رسیده که اولاً، خروج نیروهای بین المللی تنها به کاهش حضور نیروهای نظامی آنها در افغانستان نمی انجامد؛ بلکه کاهش کمک های اقتصادی و سیاسی شان را نیز به دنبال خواهد داشت. پس در وضعیتی که افغانستان به شدت به این حضور و کمک ها ضرورت دارد، کاهش آنها ممکن است این کشور را با دشواری های امنیتی و اقتصادی ناگهانی روبرو سازد. این کشور با کاهش حضور تصمیم گرفت، تا خلأ ناشی از خروج نیروهای خارجی را از طریق تقویت و گسترش مناسبات امنیتی و اقتصادی با کشورهای منطقه، جبران کند.

در سال های اخیر به دلیل نیازمندی های دوجانبه افغانستان و چین و تغییرات پیچیده در روابط بین المللی و منطقه ای، دگرگونی های اساسی در سیاست های دو کشور در قبال یکدیگر پدید آمد. بر اساس همین دگرگونی حضور و نقش چین در مسایل افغانستان پر رنگ تر گردید. چین هم اکنون بسیار فراتر از نقش یک کمک کننده مالی را بازی می کند. این کشور می خواهد با افغانستان روابط استراتژیک داشته باشد و به عنوان شریک استراتژیک افغانستان، منافع سیاسی و امنیتی خود را در این کشور جستجو نماید.

چین با توانایی ها و ظرفیت هایی که از آن برخوردار است، می خواهد به ذخایر زیر زمینی افغانستان دسترسی داشته باشد و از جغرافیای افغانستان به عنوان مسیر مناسب تجارتی و انتقال کالا به کشورهای آسیای میانه و برعکس بهره برد. چین می خواهد افغانستان دارای امنیت و ثبات سیاسی باشد و می خواهد منبع تروریسم در دو طرف مرزهای افغانستان و پاکستان از بین برده شود. چین درک کرده است تروریسمی که در خاک پاکستان آموزش می بینند، از یک سو امنیت چین را با خطر مواجه می سازد و از سوی دیگر به منافع اقتصادی چین در سطح منطقه آسیب می رسانند، از اینرو این کشور با روابط نزدیکی که با پاکستان دارد و نقشی که پاکستان در راستای گسترش و یا کنترل افراط گرایی بازی می کند، از آن کشور خواهد خواست تا در تأمین امنیت منطقه و از جمله افغانستان همکاری صادقانه داشته باشد و اراده جدی خود را در برابر افگنی به نمایش بگذارد.

افغانستان نیز به خوبی از قدرت و توانایی چین در منطقه آگاه می باشد. افغانستان می داند که منافع چین در امنیت، ثبات پایدار و رفاه و ترقی افغانستان قابل تحقق می باشد و به این خاطر می خواهد از توانایی های سیاسی و اقتصادی چین برای پیشرفت و بهبود وضعیت اقتصادی و امنیتی کشور بهره برد و از نفوذ چین بر کشورهای منطقه به نفع صلح و امنیت افغانستان استفاده کند و حضور اقتصادی چین در افغانستان می تواند بخش بزرگی از نیازمندی های مالی افغانستان را نیز برطرف سازد.

بر بنیاد گزارش ها شریک برشنا که مسئول عرضه و خدمات انرژی برق در کشور می باشد تصمیم گرفته است از ماه آینده قیمت شرکت برشنا در این ارتباط گفته است این تصمیم بدین جهت گرفته شده است که ارزش دالر در برابر افغانی افزایش یافته است و چون برق از کشورهای خارجی به دالر خریداری می شود، قیمت آن نیز افزایش می یابد. وی در ادامه تصریح نموده است دولت در شش ماه آینده به خاطر بلند رفتن قیمت دالر ۷ میلیون دالر زیان دیده است. پیش از این قیمت هر کیلووات برق، ۲ افغانی بود. بر اساس تصمیم جدید شرکت برشنا از ماه آینده قیمت هر کیلووات برق ۲،۵ افغانی افزایش خواهد یافت. وزارت انرژی و آب گفته است کشور سالانه ۲۰۰ میلیون دالر برای خرید برق از کشورهای همسایه پرداخت می کند.

پیشتر از این ریاست جمهوری طی فرمانی، مالیه تماس های تلفونی را اعلام کرده بود و آن را باوجود مخالفت های جدی عملی ساخت. چنانچه مجلس نمایندگان این فرمان را رد نمود، اما این پول هم چنان از حساب مردم برداشته می شود. بدین ترتیب اکنون مردم از بابت مصرف هر مقدار کرایه کارت، ده درصد مالیه پرداخت می نمایند و نیز طبق اعلام وزارت انرژی قرار است که از بابت صرفیه برق نیز ماهیانه تفاوت دالر و افغانی را بپردازند. به نظر می رسد پیش آمدن چنین وضعیتی بر مردم در شرایطی که فشار اقتصادی و بیگاری از هرسوی آنان را تحت فشار شدید قرار داده است نگاه ها را بسوی حکومت بسیار بدبینانه خواهد ساخت. مردم تصور می نمایند که حکومت بدون ارائه کمترین خدمات عمومی مخصوص در زمینه انرژی و مخابرات در مقابل از آنان هزینه گزاف و ناموجهی را دریافت می کند که می توان بر آن عنوان باج گیری گذاشت. البته گمان نمی رود که مردم با پرداخت مالیه مخالفتی داشته باشند و یا بخواهند از تادیه آن بگریزند، برخلاف چنین تصویری منفی مردم حاضر هستند که مالیات قانونی خود را در هر زمینه ای پرداخت نمایند، اما مشروط به وضع مالیه طبق قانون و در شفافیت کامل باشد نه فرمان های دفع الوقت و آبی

برق؛ نیاز مبرم و خدمات اندک!

عبدالله هروی

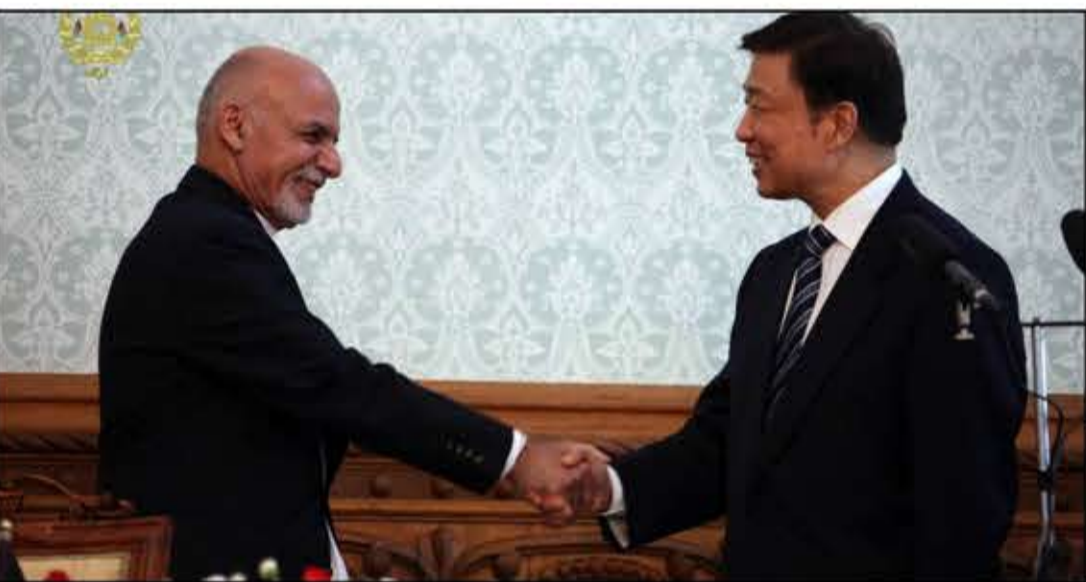

حالی این پرسش مطرح می گردد که در طی سیزده سال گذشته سیاست مداران کشور و حامیان بین المللی افغانستان که خواهان افغانستانی با ثبات و مترقی بودند دست یابی به چنان هدف بلند و عالی را از کدام مسیرها جستجو می نمودند؟ آیا آنان فقط بدین تصور بودند که با استفاده از قدرت نظامی و سرکوب سخت مخالفین قادر خواهند بود که زمینه ثبات و استقرار حکومت و بستر پیشرفت کشور را فراهم ساخت؟ اگر چنین پنداری در ذهن آنان جای گرفته باشد باید تاسف خورد به درک و شعور شان؛ اما قطعاً چنین چیزی وجود ندارد. زیرا هم سیاست مداران افغانی بسیاری از کشورهای پیشرفته جهان را دیده اند و بسا که سال ها در آن کشورها اقامت داشته و دوران مهاجرت خود را گذرانده اند. همین طور کشورهای حامی افغانستان خود مسیر رشد و ترقی خود را طی نموده و تجربه نموده اند که فقط با قدرت فیزیکی و نظامی ثبات و امنیت و پیشرفت بدست نمی آید. بنابراین مشکل کار در کجا می تواند باشد؟ چرا در طی این چند سال نسبت به چنین مسئله ای حیاتی و مهم بسی توجهی

نابراین وضع مالیات بر هزینه های مکالمه های تلفنی و یا افزایش قیمت برق از ماه آینده باید بر اساس قانون و معیار تعریف شده و توان مردم انجام یابد. حال در خصوص مسئله برق بعنوان انرژی مادر، در کشور، موضوع بسیار حایز اهمیت می باشد. در واقع می توان گفت ضرورت انرژی برق اصلی ترین و ضروری ترین عامل زیربنایی در ایجاد راهبرد توسعه صنایع در یک کشور می باشد. هرگونه تلاشی برای توسعه کشور و حتا توسعه اجتماعی و سیاسی بدون تأمین انرژی برق غیر ممکن خواهد بود. در جهان امروز این مسئله قطعیت یافته است که علم و دانش اساسی زندگی توسعه یافته را تشکیل می دهد. جامعه و کشوری که از نعمت علم و دانش محروم باشد هرگز نباید انتظار داشته باشد که شاهین سعادت و خوش بختی بر شانه اش بنشیند. وجود انرژی برق یکی از ثمره های مهم و تعیین کننده علم و دانش است. در زندگی امروز و در جهان کنونی هیچ کاری و موضوعی نیست بدون انرژی برق و علم، دانش انجام شود و یا هم به آن ارتباط بسیار جدی نداشته باشد. بعضی وقت ها بعضی از مسئولین می خواهند

روابط افغانستان و چین با حضور آمریکا در افغانستان

علی قادری

همین، چین در تلاش است تا قرارداد خط لوله تاپسی عملی گردد تا نیاز های انرژی بندر گوادر تأمین گردد. از انجایی که دهه ۱۹۹۰ طالبان افغانستان به وجود آمد، چین اهمیت زیادی به ثبات در افغانستان می دهد. اول: افغانستان مسیر انتقال اجناس چین به بازار های آسیای میانه است. چین از دیر باز به دنبال نفوذ در بازار های اقتصادی آسیای میانه بوده است. از این لحاظ، افغانستان می تواند معبر عبور کالا های چینی به بازار های کشور عبور منطقه باشد. دوم: چین در دوره جدید در پی استخراج معادن افغانستان نیز بوده است. رشد اقتصادی نیازمند تأمین انرژی طبیعی و فسیلی است. افغانستان از جمله کشورهای است که می تواند بخش از انرژی چین را تأمین نماید. معادن که در دوره جدید کشف شد و قرارداد آن نیز میان شرکت های بزرگ و داوطلبی گذاشته شد، شرکت های چینی از جمله متقاضی استخراج معادن در افغانستان بوده است. این کشور قرارداد استخراج معادن حاجی گگ و یکی از بزرگترین معادن افغانستان را به دست آورد. سوم: چین سرمایه کلان در بندر گوادر پاکستان نموده است. این کشور تصمیم دارد تا بندر گوادر را به یکی از بزرگترین بندر ها در سطح منطقه بسازد. برای رونق گرفتن آن اما، نیازمند مناطق طبیعی آسیای میانه می باشد. برای

دیروز، معاون رئیس جمهور چین، لی یوان جانو وارد افغانستان شده است و سه توافقنامه همکاری های دوجانبه در بخش امنیتی، بازسازی و معارف امضا نموده است. در عین حال، وزارت شهرسازی کشور چند روز قبل گزارش از توافق دومین پروژه بزرگ خانه سازی با چین را اعلان نمود که بر اساس آن ده هزار واحد آپارتمانی ساخته خواهد شد. سفر معاون رئیس جمهور چین و امضای توافقنامه ها در عرصه های مختلف نشان تحول جدی در روابط میان دو کشور است. از این جهت، لازم است که چشم انداز این روابط و پیامد های آن را مورد بررسی قرار دهیم. اهمیت آن از آنجا ناشی می شود که چین دومین

اقتصادی به چین را اختیار نموده و رویکرد نظامی نسبت به این کشور و درخواست کمک های نظامی بیهیضم. زیرا، برقراری روابط نظامی تنش زا است و ممکن است و تأثیری در روابط افغانستان و ایالات متحده آمریکا به وجود می آورد. در کنار این مسئله لازم است که از نقش چین در ثبات سیاسی در افغانستان استفاده گردد. تأکید بر نکته که بی ثباتی در افغانستان منجر به بسی ثباتی در کل منطقه می شود و در نهایت پروژه های کلان اقتصادی چین در منطقه را مورد تهدید قرار می دهد، اهمیت زیادی برای افغانستان دارد. زیرا، چین را وادار می سازد تا نقش پاکستان در تنش افزایی در افغانستان درک نموده و بر اساس این مسئله روابط خود با پاکستان را تعریف نماید. اشتباه است اگر بپنداریم که چین بدون ثبات در افغانستان در تبدیل کردن بندر گوادر به یکی از بنادر پررونق در سطح منطقه موفق شود. تجربه نشان داده است که افراطیت و بنیادگرایی دامن همه کشورهای منطقه را می گیرد. اگر در دهه ۱۹۹۰ طالبان افغانستان به وجود آمد در نهایت طالبان پاکستانی نیز ایجاد و امنیت پاکستان را نیز تهدید کرد. از این جهت، گسترش افراطیت ضربه ای به پروژه های کلان اقتصادی چین در منطقه وارد می کند. مناسبات و روابط افغانستان و چین با چالش و موانع زیادی روبرو نیست. روابط این دو کشور تنها تأثیری بر روابط افغانستان و ایالات متحده آمریکا ممکن است بگذارد که این مسئله به سود افغانستان نیست. با این حال، تأکید بر مناسبات و روابط اقتصادی این تنها تنش زان نیست بلکه به ثبات و امنیت افغانستان می کند. کشور های منطقه نیز کمک می کند. با این حال، امیدوارم که افغانستان بتواند با تمام کشورهای منطقه روابط اقتصادی و تجاری برقرار نماید و از ظرفیت ها و امکانات کشور های منطقه برای ثبات و امنیت کشور استفاده نماید. ماهیت ژئواکونومیک یافتن روابط خارجی و سیاست خارجی باعث برجسته کردن اقتصاد شده است و این عنصر می تواند در ثبات و امنیت کشور و منطقه تأثیر گذار باشد. اما، تأکید بر جنبه های نظامی هم منجر به بی ثباتی بیشتری می گردد و هم پای کشور های منطقه را در افغانستان یکبار دیگر بازی می کند.

روزنامه افغانستان از همه دانشمندان و نویسندگان دعوت به همکاری می نماید.
هیئت تحریر در ویرایش مطالب دست باز دارد.
مقالات وارده بازگردانده نمی شود.
مسئولیت مقالات به عهده نویسندگان آنها است و تنها سرمقاله یانکر دیدگاه روزنامه افغانستان میباشد.

روزنامه افغانستان بخش دری و پشتوی روزنامه اوت لوک افغانستان است.

www.dailyafghanistan.com
Email: thedailyafghanistan@yahoo.com

صاحب امتیاز: دکتر حسین یاسا
مدیر مسول: محمد رضا هویدا
نایب مدیر: حفیظ الله ذکی
کاریکاتورست: خالق علی زاده

ادریز این: علی اصغر زاهدی، مصطفی جعفری
مسئول وب سایت: غلام عباس اصلاص

ادرس: کابل، شهرک امید سبز، فاز چهار، کوچه ششم، خانه نمبر ۷-۱۳۷